

vsi tisti bodo pogubljeni. Kaj rečeš dragi prijatelj na to? Jaz te vprašam, ljudi „Štajerc“, ali je res, kateri Te čitamo, da bomo pogubljeni? Če je temu tako, potem pač ne bomo samo mi pogubljeni, pač pa bodojo tudi vsi tisti farji, kateri zlorabljajo hram božji v politiko in ki tudi sami ičitajo naš list. Vprašam Vas, dragi Cirkovčani, ali Vam je povedal misijonar tudi to, da bodojo tisti Damas Macoch in njegovi tovarniški, ki so obkradli Mater Božjo in ubili človeka, prvi, ki bodojo pljuvali peklenki ogenj na večne čase? Tega Vam ta božji svetnik gotovo ni povедal. Ve uboge misijonske duše, dajte Bogu kar je božjega, „Štajerca“ pa pustite v miru! Dragi „Štajerc“! Ne dvomim, da je g. kaplan Melhior Zorko „našuntal“ te črne peteline zoper „Štajerca“, ker kakor vemo je naš ljubi „Štajerc“ mnogokrat kaj lepega o tem kaplanu in njegovih prijateljicah prinesel na beli dan. Za zdaj dovolj, ljubi „Štajerc“! Vam pa, dragi Cirkovčani, kličem: Ne bojte se, ker kateri Vas sodijo, bodo sami sojeni. Tebi pa kličem, dragi „Štajerc“: Imej vedno ojstro krtačo in stoj trdn kot skala na mnogo let!

Popotnik.

Frauheim. Cenjeni g. trednik! Nad vse najbolj srečni smo Framčani. Dne 25. marca imeli smo političen shod. Govorila sta ljudska odrešenika general-kaplan Korošec in „kmet“ Roškar. Korošec je nad vse najbolj bičal Nemce, „nemčurje“ in „Štajercijance“ ter rekjal, da vsega so le Nemci krivi. Hvalilo se je Piška. Mi dobro vemo, zakaj se gre. Letos bo treba glasove! Poslušalcev je bilo malo. Opaziti je bilo le g. fein-muštra Muršeca in nekaj starčkov, par žen in otrok. Od vseh krajev nam donašajo podporo. Pri najbolj klerikalni gostilni vidimo na plotu letak, ki vabi na Slinnico. Dne 24. in 25. so baje g. Pišek hauptman „čukov“ eksencirali z „čuki“ Turke pred Dunajem. Kaj, dragi bralci „Štajerc“, nismo li srečni? Ali ni to dosti lepa podpora? Kaj hočemo še več? Oj ti srečna štajerska dežela!

Polensak. Dragi „Štajerc“, kakor ti je že znano, je naš župnik Poplatnik pretečeno leto vedno pridigal, da bo vsak najhujši nečistnik poprep izveličan, kakor tisti, kateri je Ploja volil ali pa „Štajerc“ čital. Ker pa zdaj vidi, da bo skoraj več nezakonskih mater nego zakonskih, tedaj je imel pretečeno nedeljo krščanski nauki, kterege se je udeležilo največ otrok. Tedaj kakor strela iz jasnega neba začel je udribati po tebi, dragi „Štajerc“, in po naših zapeljanih dekletah, petkrat s ponovljenimi besedami, da on ni odgovoren za naše „k...e“ in „k...že“, ker nektere so se še celo spotorja iz krčme vlačile. To je bil lep nauk za otroke, kaj ne? Ja ja, g. Poplatnik, mi Vam potrdimo, da niste Vi zapeljni deklet; ali dragi „Štajerc“, kaj ti sodiš, kdo je tisti, kateri je, prvi povzročitelj te hudojibe? Tudi te vprašamo, ako ti je znano, kdo je pridigal, da je vekši greh „Štajerca“ čitat, nego nečisto grešiti? Ni še tudi dolgo, da je bil nek mož pri spovedi; kakor je to navada našega Poplatnika, da ga vpraša, koga je volil in koga bo prihodnje volil, je mož odgovoril, da za prihodnjo še ne zna; tedaj mu reče: Te pa voli, če boš samega satana s pekla volil! Evo bila spoved! Več prihodnjic! Farani.

Sv. Barbara v Halozah. Vroče hrepenjenje po županskem stolcu občine Gradišča je navdajalo tukajšnjega posestnika in novo izvoljenega odbornika Franca Šmigoc. Dne 14./III. 1912 se je

vršila volitev obč. predstojnika, ali to človeče je vsled agitacije zamudil čas začetka volitve predstojnika in svetovalcev; v svoji ošabnosti si je bil namenil nažgati cigaretto; ko pa je videl, da nima nič za opraviti pri nadaljnji volitvi radi svoje zamude, potem si je mirno vez pipico iz žepa, in zapalil mogoče na čast izvoljenemu predstojniku g. Županu. Vnet „slogaš“.

Sv. Barbara v Halozah. (Na pad.) Dne 20./III. 1912 je v noči ob 9. uri napadel gostilničar, mesar in posestnik Anton Reicher sina cerkvenega ključarja Belšak ter mu delil zaušnice; pri tem je prišel zraven organist Pišler, da bi še tudi on za svojo osebo kaj od Reicherja sprejel; in res mu je ta takoj podelil par krepkih zaušnic, in je pri tem moral njegov havelok dva dni pred gostilno v blati ves razdrapan ležati. Radi prostovoljne delitve zaušnic in cestnega napada se bode Reicher pred sodnijo zagovarjal. Morda ga bode državni poslanec Breučič v državnem zboru zagovarjal kot pristaša klerikalcev. Živijo klerikalna olima! Navzoči videc.

Bohova. Oh, oh, siromaček vsega usmiljenja vreden, kako je hudo bolan! Trga ga po duši in telesu, zvija se v hudihi stiskah, težavah in dvomljivostih, neznosno ga šraňuje, stiskuje, šiplo in Bog ve kaj še. V težkih sanjih se premetuje in prevrača na svoji posteljici, da kar deske škripajo; vzdihuje v globokih duševnih stiskah, hudi pot ga preliva ter mu rosi duftne rjhice njegove. Bolan je, bolan, oh oh, in kako hudo bolan! Kaj ga je neki tako hudo prijelo, da v tolikih bolečinah vzdihuje, kaj neki? O moj ljubi „Štajerc“, nič drugačega, kakor naše — občinske volitve — in koga pa koga, za pet snopov nasmojenih? nobenega drugega kakor njega, no, njega, g. kaplana Bazznika iz Hoč! Huj, huj, kako hudo je revček zbolel, ti siromaček siromačni, o joj, joj, joj! Sicer ni moj, ni naš prijatelj ta hudo zbolel g. kaplanc, a mi smo kristjanskega usmiljenja polni in smili se nam, smili. „Štajerc“, ti res ne verjamete, kako ga boljjo in srbijo naše letošnje občinske volitve. Par mesecov mu te šmentane volitve ne dado miru ter ga gonijo sem ter tja, okoli in okoli, brez prenehaka, brez usmiljenja, kakor desetega brata, čisto blazen burja od hiše do hiše, od volilca do volilca, iz Hoč v Bohovo, iz Bohove v Hoče itd. i. t. naprej. Vaške goske, race majajo z glavicami ter se med seboj povprašujejo, kaj mu je neki prišlo, kaj se mu je zmesalo, da g. kaplan Bazznik po vasi toliko blazi okoli; nekega ošabnega purančeka, ki si je ravnonkar vpregel svojo kočjo ter se ponosno zvozil po dvorišči, je ta volilni nemirnež v svoji neznanski sili skoraj na smrt pohodil, tako da se je ustrašeni perutnež prav hudo začel krenuti nad tem nasilnežem, med tem pa ko je vaški nadkokodin na vrhuncu največjega in višjega gnojšča prav srpo zagodernal in zapel: „Kikiriki, že spet štome: Lovi!“ Ober-žabjak pa pomoli glavo iz Bohovske luže in zarupne: „Kvak, kvak, kvak, za Bohovčane bo to en žlak“. In naš stari Hektor, vaški štirinogati gmajski nahtvahtar zaničljivo z zadnjimi tacama pobrska po trati, pa zakolne: „Hau, hau, hau, a jaz bi mu že dau.“ Vidiš, ljubi „Štajerc“, tako se imamo zdaj pri nas po vasi in okoli vasi! Tretjega aprila imamo volitve. Če na ta dan ne bo šlo po volji g. kaplana Bazznika, potem pa je res zlo lahko mogoče, da nam toti gospodek popolnoma znori. Mogoče pa je tudi, da ga dovršena volitev pomiri tolikanj, da bo zanaprej

se več brigal za duhovske nego za posreči. Baznik, Baznik, kaj pa bo, kaj, če slanci tvoja goreča, plameneča želja po Bohovski dejo i dici — oh joj, oh jojmene, Baznik, Baznik davke bo potem? — — Bohovski dohtar Ničepol No t stra Zakaj že v valo cene. Na željo hočem dati takoj izgotoviti gospodske oblastne meso, klerik ponel izdaja bitost, ga izvensk takoj.

SUKNA in modno blago za gospode in gospodarje, priporoča izvozna hiša 140 ZEN. Vzorec na zahtevo franko. Zelo zmerne cene. Na željo hočem dati takoj izgotoviti gospodske oblastne meso, klerik ponel izdaja bitost, ga izvensk takoj.

Novice.

Cenjenim čitateljem naznanjam, da morali zaradi pomanjkanja prostora v tej vilenki nadaljevanje našega podlistka o samostih zločinov v Čenstohovi izpuščati. Morda ga boste nadaljevanje in konec v prihodnje nadaljevanje.

Na Dunaju se porabi vsak dan 900.000 trov mleka. Kmetje v okolici so večidel v karskih zadružah organizirani in oddajajo mizopet velikim podjetjam na Dunaju.

Družina Rothschild darovala je v dobrodo namene mestu Witkowitz sveto čez 1 milijon kron.

Grozna rudarska nesreča. V Taganrogu Ruskem so se v rudniku Italijanska razplini. Več kot 50 rudarjev je bilo takoj mrtvih, a čez 100 jih je še sedaj v jami. Kjer je čelo v jami tudi goreti, je vsaka rešitev klučena.

Velika povodenj je divjala na Ogrskem. Ljubljansko prizadeta je občina Panyola, kjer je od 280 hiš le 40 celih; vse druge hiše je razrušila.

4000 kmetov je spremljalo zadnjič umrščenega kmetstva poslanca Franca Kutschka zadnjemu počitku. Pogreb je bil veličasten, a pokojnik je bil tudi pravi zastopnik kmetskega Verstovšček.

Zeleniška nesreča. V bližini postaje Tlmačica pri Krakovi trčil je tovorni v osebni vlak. Izpod razvalin razbitih vlakov so potegnili težko in 100 lahko ranjenih. 3 osebe so tam umrle.

Prav amerikansko! Gospa Kati Littich Ergoldsbachu na Bavarskem je pri izkušnji evropskega vira vabilo, razsekala in istotako ter svinjo. Neki amerikanski hotelier jo je kot mesarico sprejel in ji plača letno 250.000 kron.

Kmetsko državo se lahko imenuje Danska, kjer vsled kmetov je postala bogata. Danska (Dänemark) je danes skoraj najbogatejša država na svetu. V 70. in 80. letih prejšnjega stoletja so se pričeli danski kmetje zdrževati. Ustavili so zadruge za živinorejo, parne majne prodačalne za puter, društva za razpoložljive jajce, lastne klalnice, pekarje, pivovarne in mlečarnice. Da so danski kmetje dosegli na tako visok stopinjo izobrazbe, zahvaliti se imajo svojim bornim ljudskim šolam, katere je ustavil pesnik in škof Grundvig. Danes imajo na škem 731 kmetskih visokih šol in 14 kmetskih šol z 475 učitelji in 172 učiteljicami. Ti države podpirani zavodijo mladini kmetskega in obenem splošno izobrazbo; dajejo jim tudi ponos in veselje za kmetsko delo. Najbolj ljudje na Danskem prihajajo iz kmetskega stavja. Najplivnejši poslanci so sinovi kmetov. Prav ministrski predsednik in vojni minister je avški učitelj Christensen, sta kmetska sinova Poljedelski minister Ole Hansen je še danes kmet; njegova hčerka se uči gospodarstva nekemu vaškemu kovaču. Minister za notranje zadeve je kmetskega rodu in pokojni finančni minister je bil sin kmetskega mlinarja. Sedemnajst predsednik je učitelj, njegova hčerka učiteljica rokodelstva. In tudi najboljši danski filozof, pesniki ter umetniki so kmetske krvne železe. Žela je pri tem bogata postala. Pri nas pa klerikalci upirajo, da bi ja ne prišla izobrazba med kmetske vrste in vsak škrč zaničuje kmetsko zato pa smo pri nazivni in ubožni.

Luna mrknila bode v noči od 1. na 2. at 1. Začele bode to ob 10. uri 26 minut, trajalo do 12. ure 2 minut. Mrknjenje bode majhno; le peti del lune bode zatemneno.

Atentat na laškega kralja.

Poročali smo že zadnji številki, da je izvršil neki anarchist poizkušen umor na italijanskega kralja Viktorja Emanuela. Ko se je ta po cesti peljal, ustrelil je anarhistični zidar Antonio d'Alba iz revolverja. K sreči ni zadel kralja. Pač pa je zadel majorja Lang, ki je službeno kralja spremjal. Mi prinašamo danes sliko ranjenega oficirja in morilca, katerega so takoj prijeli in zaprli.

Iz Spodnje-Štajerskega.

Oj ti revže na duhu! Slov. klerikalni poslanci zahtevajo torej ključ, po katerem se bodo izdatki z ozirom na deželne doklade in davke razdelili. Na spodnje Štajersko mora torej toliko priti, kolikor odpade v zmislu tega ključa. No torej, — nemško-nacionalna stranka je stem jako zadovoljna. Zakaj? No, zato, ker se je dosegaj že več za spodnji Štajer plačevalo, nego bi po takem „kjijučnu“ odpadlo. To priznajo pametnejši slovenski listi sami; vse se smeji, ker so slov. klerikalci v lastno meso urezali . . . Pravzaprav ne v lastno meso, ampak v meso slov. ljudstva! Slov. klerikalni poslanci hočejo torej z obstrukcijo ponehati, ako se bode za spodnji Štajer manj izdajalo nego doslej! Ali ni to nebovpiča zabitost? Ali ni tepec, kdor drži goloba v roki in ga izpusti, da bi prijet vrabca? . . . Ali so slovenski voditelji res tako presneto zarukani? Ej, tako hudo udarjeni niso! Ali zavozili so jo s svojo zločinsko obstrukcijo in zdaj si ne vejo več pomagati, vsa Koroščeva brutalnost, vsa Benkovičeva zvitost in Verstovškova dolgoježnost jim ne pomaga več iz gnojnice, v katero so zašli . . . Mi pa protestiram o, da bi se oziralo na nove ponudbe klerikalnih poslancev. Mi vemo, da ljudstvo na spodnjem Štajerskem vsled svoje revščine ne more toliko davkov plačevati, kolikor bi gospodarskih podpor potrebovalo. Zato zahtevamo za spodnji Štajer toliko, kolikor se potrebuje. Seveda ne za kakšne neumne politične zavode, pač pa za ljudske zahteve!

Sramoto, ničesar drugega nego sramoto je prinesla brezvestna obstrukcija v štajerskem deželnem zboru, — sramoto in globoko zaničevanje slovenskim klerikalnim poslancem. Kajti ravno v tem nevtemeljenem boju so dokazali vso svojo farizejsko hinavščino in svojo sebično kratkovidnost. Z največjimi frazami so pričeli ti slovenski in do nosa katoliški poslanci svojo obstrukcijo in kakor levi v menažeriji kazali so po zakotnih shodih svoja junaška prsa. Trdili so, da se borijo za „blagor slovenskega ljudstva“, za „narod“ in bogrje za kaj vse še. A ko se jih je vprašalo, kaj pravzaprav za to slovensko ljudstvo zahtevajo, ko se jih je potipalo na pravi žilici, so pričeli z obrazom nedolžnosti zavijati; — farbali so nemške poslance, farbali cesarjevega namestnika, farbali in sleparili vso javnost. In na ta način so slovenski poslanci metali tisočake krvavega ljudskega denarja skozi okno . . . Prišlo je v deželnem zbornici do novih pogajanj, s katerimi bi se zamoglo delazmožnost doseči. In nemški poslanci iz spodnje Štajerske so izjavili, da se strinjajo z gotovimi gospodarskimi koncesijami, da pa ne morejo privoliti v politične, narodnjaške koncesije. Ta predlog bi moral slovenski poslanci z obema rokama

sprejeti; kajti kos kruha je več vreden nego vseslovenska pesen, ki jo življajo protiavstrijski agenti. A slovenski deželnim poslanci so preprečili in naprej delovanje. Zdaj pa, ko jim teče voda v usta, zdaj ko vidijo nezadovoljnost ljudstva, zdaj ko čutijo, da je lakota močnejša od farško-politične gonje, — zdaj, ko se je v javnosti dokazalo, da so edino slovensko-klerikalni poslanci krivi naše bede, — zdaj so ti poštenjaki kapitulirali in se podali. Na celjskem shodu lažnjive „kmetske zvezze“ so izjavili, da se podvržejo sklepom deželne zbornice, ako se jim zasiguri ključ, po katerem bodo prebivalci na zgornjem, srednjem in spodnjem Štajerskem v gospodarskem oziru razmeroma ednakodobivali. Mi vprašamo: Zakaj so slovenski poslanci v začetku svojega boja le politične zahteve povdarjali, ne pa gospodarske? ! Zakaj so zdaj zadovoljni z gospodarskim počenjanjem? Zakaj krevsajo danes po poti, po kateri je hodil naš Ornig? ! Tudi Nemci na spodnjem Štajerskem ne marajo za slepo pokorščino napram Gradcu Le „politike“ ne marajo, gospodarskega dela pa se ne bojijo. In zato pravimo tudi mi, da je postopanje slovenskih poslancev švindel in le švindel! Sramota pada na tiste, ki se dajo od političnih sebičnikov vladati. Ljudstvo umira, slovenski poslanci, — Vi pa se mastite in redite! — Zdaj bo menda konec obstrukcije. Sramota pa ostane slovensko-klerikalnim poslancem!

Dr. Verstovšek, katerega je nemški poslanec Marckhl javno kot lažnika in obrekovalca razkrinkal in ki se ne upa tožiti, da bi svojo umazano čast opral, ta dr. Verstovšek, ki je še pred kratkem pljuval v tisto klerikalno skledo, iz katere zdaj z največjim appetitom zajema, ta človek, ki se je iz osebnih ozirov vpregel v jarem ožljandrane kranjsko-klerikalne stranke, — ta politično in osebno brez značajni „profesor“ in „doktor“ v Mariboru je zopet v državnem zboru iz varnega zaščitja bevska na razne osebe, katere se v Verstovšeku niti čevelj ne obrisejo. Kaj neki misli ta profesor, da bevska liki vaškemu psičku izza plota? Laže, obrekuje, denuncira, zavija, psuje, — kakor žganjar! Poslanec Marckhl je Verstovšeku pošteno ušesa navil in je v javni seji dokazal, da je ta možicej lažnik nahnj ujše vrste. Ali Verstovšek se je otrezel kot mokri kužek in — bevska naprej za varnim plotom. Najbevska, le naj, le naj, bo že prišla šiba po njegovih plečah . . .

Novi most čez Dravo se bodo zgradili ob okrajin cesti Lenovec-Oberhäubling. Zgrajen bodo po sprejetem načrtu iz betona in železa. Troški bodo znašali 234.000 K; od teh prevzame država 35.000 K. Seveda na uresničenje sicer sklenjenega tega mostu toliko časa ni misliti, dokler bodoje slovensko-klerikalni poslanci z obstrukcijo delo v štajerskem deželnem zboru preprečili.

Vojški stan ni vedno najlepši, kakor kažejo razne pritožbe. 19. t. m. se je zgodil v Slov. Bistrici prav čudni slučaj. 30 dragoncev 5. eškadrone je namreč brez dovoljenja zapustilo svojo garnizijo. Podali so se v Maribor, da bi se pri brigadirju pritožili. V Mariboru se jih je spravilo v kavaljerijsko vojašnico, kjer se jim je odvzelo orodje. Potem se jih je peljalo v spremstvu večih podčastnikov na treh vozovih zopet v Slov. Bistrico. Od tam je prišla že nasproti 10 mož močna vojaška patrulja. — Korak, ki so ga ti dragonci storili, gotovo ni pameten in ga nikdo ne more odobravati. Ali precej obupanja so morali dragonci že čutiti, da so se do tega nevarnega koraka odločili. Treba je, da vojaška oblast najstrožje preišče vzroke tega slučaja, kajti vojak ni živila. Nekateri poslanci so v tem oziru že vložili interpolacijo na vojnega ministra.

Odlikovani gasilci. Namestnik podelil je v Konjicah gasilcem gg. Franc Streusach, Anton Rospacher in Jakob Vischner častno medailjo za 25 letno službovanje pri požarni brambi. Čestitamo vrlim gasilcem prav prisrčno, čestitamo pa tudi brambi v Konjicah za te člane!

Iz Slov. Bistrice se nam piše: Zivinski sejmi se bodoje vršili v tekočem letu v Slov. Bistrici sledče dni: 29. marca, 4. maja, 4. junija, 25. julija, 24. avgusta, 24. septembra, 28.

oktobra in 23. novembra. Ako bi eden ali drugi tek sejmov izostal, sporočilo se bode to javnosti v tem listu.

Neposredni davki. Piše se nam: Tekom II. četrletja 1912 postanejo neposredni davki na Štajerskem dotedeli oziroma plačni v naslednjih obrokih: I. Zemljiški, hišno-razredni in hišno-najemniški davek ter 5-odstotni davek od najemnine onih poslopij, ki so prosta hišno-najemniškega davka in sicer: 4. mesečni obrok dne 30. aprila 1912. 5. mesečni obrok dne 31. maja 1912. 6. mesečni obrok dne 30. junija 1912. II. Občna pridobinina in pridobinna podjetje, podvrženih javnemu dajanju računov: 2. četrletni obrok dne 1. aprila 1912. III. Rentnina in osebna dohodnina, v kolikor se ti davki ne pobirajo na račun državne blagajnic potom odbitka po osebah oziroma blagajnicah, ki izplačujejo davku podvržene prijemke in sicer 1. polletni obrok dne 1. junija 1912. Ako se navedeni davki oziroma pripadle deželne doklade ne vplačajo najkasneje 14 dni po preteklu zgoraj omenjenih plačilnih rokov, tedaj morajo se plačati tudi zamudne obresti in sicer ne samo od državnih davkov, ampak v zmislu postave z dne 15. januvarja 1904. l. dež. zak. broj 17 tudi od deželnih doklad, če skupna letna dolžnost na dotočnem državnem davku preseže znesek 100 K; zamudne obresti znašajo od vsakih 100 K dotočne dolžnosti in za vsak zamutian dan 1/3 v in se morajo izračunati ter z davki vred plačati od dne, ki sledi zgora naštetim rokom do vstetegu dne vplačila zapadle dolžnosti. Ako se davčna dolžnost ne vplača v 4 tednih po preteklu plačilnega roka, iztrija se ista s pripadlimi dokladami in z dotedelimi obresti pred potom predpisanega priseljega postopanja.

Iz sv. Lenarta slov. gor. se nam poroča: Novo šolsko leto na nemški šoli prične po Velikonoči. Vpisovanje novih otrok se bodo vršili med velikonočnimi prazniki. Zopet se mora nasproti nečuvanemu hujskanju pravkov povdarjati, da poduk na nemški šoli nič ne kosti; kajti še vedno se dobri mnogo bedastih ljudi, ki verjujejo hujškačem, da se mora za poduk v nemški šoli plačati. Starejši šolarji, ki so bili doslej v slovenskih šolah, zmorejo se le izjemoma sprejeti. Somišljeniki, pošljajte torej pravočasno svoje otroke v nemško šolo, da bodoje postali pridni in porabni ljudje!

V Ljutomerju se je na nemški šoli tudi preteklo zimo vbogo deco z gorko juho in žemljami hrnilo. Oddalo se je skupaj 3000 porcij. Vsem dobrotnikom, zlasti pa gospoj Viktoriji Höngmann gr̄e iskrena zahvala.

Smrtna nesreča. Kočarjev sin Majer v Spitzu pri Murecku padel je na železne vile; ranil se je tako težko, da je v bolnišnici umrl. — Vinčarjev sinu Merčniku v okolici Radgone pa je padlo drevo na nogo in mu jo je zlomilo. Čez par dni mu je srce oslabelo, tako da je revez umrl.

Pogorelo je v Hrušovju pri Kozjem gospodarsko poslopje posestnika Vodušek. Kèr je tudi vsa krma pogorela, je za 2000 K škode. Posestnik je samo za 600 K zavarovan. Požarniki so preprečili, da ni ogenj uničil i sosedna poslopja. Zažgal je v neprevidnosti neki fant, ki je potem zbežal.

Tepen je bil znani pravski advokat dr. Karol Grossmann v Ljutomerju. Na glavnem trgu napadla sta ga namreč dva fanta, ga vrgla ob tla in obmetal z gniliimi jajcami. Mi obojamo ta čin, čeprav se ne crudimo, da ima ta hujškač mnogo sovražnikov.

Ropar. V Slov. Gradcu napadel je neznan zločinec posestnika Antona Kotnik iz Pameča, ko je zapustil krčmo. Oropal mu je denarnico in zlato uro. Posestnik Gostenčnik pa je pritekel na pomoč in je roparja vjel ter orožnikom oddal. Ropar je brezposelnim delavec Franc Knapp. Oddali so ga sodniji.

V pjanosti. Na Vranskem pjančevala sta fanta Matija Dobrisk in Franc Rizmal. V pjanosti sta se potem skregala in stepla. Dobrisk je potegnil nož in je svojega prijatelja smrtno-nevarno ranil.

Boj orožnikov. Pri posestniku Rogina v Sturmavi pri Ptaju so vломili in ukradli precej mecnov koruze. Sumilo se je takoj fante Klanjšek, Crešek, Rogina in Friedauer, ki imajo že razne lumpanije na vesti. Orožniki so hoteli

Sredstvo za varčenje
za praktične
MAGGI JEVE kocke
za 5 h
na 1 litra
najokusnejše goveje juhe.
Ime MAGGI jamči za skrbno pripravo in izvrstno kakovost.

391

fante vjeti. Janeza Friedauer so našli doma v postelji. Pri hišni preiskavi so našli tudi mnogo ukradene koruze. Vsled tega sta orožnika Friedauerja aretirala. Ali fant je kakor divjak napadel orožnika. V silobranu ga je moral vsled tega eden orožnikov z bajonetom suniti. Ranil je fanta tako težko, da je čez par dni umrl ... Duhovniki, ali bi ne bilo bolje, da opustite politiko in da kmetsko mladino raje v tem oziru podučite? Orožniki imajo gotovo težko službo in svojo dolžnost morajo izpolniti. Surovost po-kvarjene mladine pa raste. Zato ni čuda, da izgubi marsikateri mladenič vsled slabe vzgoje svoje čast, pa tudi lahko svoje življenje.

Napacni denar je dobil župnik Grošelj v Luki pri Zidanem mostu. Ponarejeni denar je prav dobro narejen in se splošno sodi, da so ga dali hrvatski sleparji v promet.

Napadel je neznanec v gozdu v Studenicah pri Mariboru neko kmetico in ji hotel silo storiti. Ali žena je pohotneža pregnala.

Zaprli so v Mariboru Štefana Kampuš iz Pregrade, ker je tihotaplil sacharin.

Lep sin! Posestnika sin Franc Muc v okolini Konjic napadel je lastnega očeta in ga hudo pretepel. Šele sosedji so očeta osvobodili. Suroveža so sodniji naznani.

Smrtna nesreča. V Pobrežu pri Mariboru so delali vodnjak. Vsled slabega betona in neverjetne lahkomiselnosti podjetnika se je rov podrl in 24 letnega delavca Šerbela je zemlja zasula. Prišla je takoj pomoč; dan in noč so delali, da bi nesrečnež še rešili. Ali zamanj! Ko so prišli drugi dan do njega, bil je seveda že mrtev.

Obesil se je v gozdu pri Mariboru neznani okoli 30 let stari mož. Mrtveca doslej niso izpoznavi.

Slepar. Po Mariboru se je klatil neki Franc Koren. Nabiral je pri lahkovernih ljudeh denarje „za koleke“ in jim je objuboval, da jim priskrbi domovinsko pravico. Na ta način je več oseb osleparil.

Delavska smrt. V Trbovljah padel je delavec Angermann iz 2. nadstropja. Nesrečnež je mrtev obležal.

Iz maščevanja, ker nista bila na poroko povabljeni, razbila sta fanta Franc Cevnik in Janež Kržan v Župelevcu križ iz Ferenčakove hiše. Razbite kose križa sta vrgla pred vrata. Naznajena sta sodniji.

Pobegnila sta iz konjiške okolice branjevca Marko in Marija Petek. Baje sta izvršila preje razne nepoštenosti.

Rudarska nesreča. V rudniku južne železnic Radldorf pri Konjicah prišel je rudar Bengust med hunte. Zmučalo mu je koleno polnoma. Nesrečnež je težko ranjen.

Nezgoda. Mlekario Amalijo Mohorko je pri Mariboru vrgel voz. Nesrečnica je hudo poškodovana in so jo pripeljali v bolnišnico.

V mašino za rezanje krme je prišel Jožef Spes v Celju. Ranilo ga je težko na roki.

Iz Koroškega.

Državnozborska volitev v okraju Beljak.

Skupni napredni kandidat je deželni poslanec mesta Beljak

profesor dr. Hans Angerer.

Delujte z vsemi močmi na izvolitvi tega vrlega zastopnika ljudskih pravic! Dr. Angerer je sin koroškega kmeta, ki je imel vedno vroče srce za ljudstvo. Treba je, da vsakdo deluje in vsakdo voli, kajti gre se za vsak glas.

Vsi na delo!

*
„Š-Mirove“ laži.

Trg Grebinj, 20, t. m. 1912.

Lažnji list slov. duhovniških hujškačev »Nemir«, ki je zlezel za Karavank, kjer se boji koroških ljudskih sodnikov, strelja iz varnega kotička zopet strupene kroglice proti meni in gostilnici Plasnig v Grebinju. Mene napada, kjer kot Nemec nisem hotel za slov-klerikalno trdnjavovo »narodni dom« ledu oddajati; g. Plasnig pa napada, kjer kot najemnik bajorja ni hotel led za mojim hrbtom oddati. Res je, da sem izjavil, da imam led za vsak drugi kraj in v vsak drugi namen, za »narodni dom« pa ne, danes in tudi v bodočnosti. »Nemir« lažnji dopis pa pravi, da

se je to zgodilo iz »krščanske ljubezni do slov. ljudstva«. To seveda ni res, kajti jaz ledu nisem dal iz same ljubezni in spoštovanja do ustanoviteljev »narodnega doma« in voditeljev slov. klerikalne stranke v našem okraju, do kolegija Dobrovč, Carf in tovarišev, katerim bodem vedno vrata pokazal, kakor to zasluzijo. Lažnji dopis »Š-Mira« laže tudi, da sva g. Plasnig in jaz nagovarjal prejšnega lastnika gostilne »narodnega doma«, da naj ubožno hišo kupi in tam svojo koncesijo izvršuje. Ta laž je takoj neuma, da jo vidi vsak slepec. To dokazuje izjava g. Uraniček, ki se glasi: »Izjavljam tem potom izrecno in resnici primoč, da mi ni nikdo predlagal, da naj kupim ubožno hišo v Grebinju, najsibode v kateri menim karkoli. Izjavljam torej, da je to zadevna »Mirova« trditev popolnoma nenesljiva in da nisem v tem oziru proti nikomur na nobeno stran niti besedice izpregovoril.« Podpisani Joh. Uraniček (lastnoročno). Na podlagi te nesramne laži očita »Š-Mirov« dopis meni in g. Plasnigu »šurkerijo«. Kjer je »Mir« pobegnil za Karavank, ne moreva pred sodnjo dokazati, da je koža pravega »šufte« duhovniško-mazljena. Kar se tiče učitelja »Südmärke« g. Hoyer, povem le-to: Hoyer je poštenjak, »Mirov« dopis pa je lažnik in obrekovalec. »Mirovemu« dopisu pa, ki se toliko za »narodni dom« in za »slov. ljudstvo« brigata, bi priporočal, naj raje račun predloži, kako se v »narodnem domu« naloženi hranični denariji obrestujejo. To bi bilo za vboje Slovence bolj koristno. Da bi le zaupanje najemnikov »narodnega doma« do ustanoviteljev istega dalje trajalo, nego led v kleti! Bivši najemnik »nar. dom« g. Hofmeister zamore v tem oziru mnogo povedati. Obzalujem, da s tem člankom tega ali onega duhovnika zadenem, ali vzroka nimam, da bi branil stan, katerega člani ne pozajajo nobenih mej za svoje sovraščvo. Ker duhovniki iz okolice ravno tako dobro kakor jaz ved, kdo od njih ima podle članke v »Miru« na vesti, naj sami prisilijo tega poštenjaka, da ostane v dovoljenih mehah političnega boja. Moja naloga ni to, pač pa bodem vedno osebnim napadom ojstro odgovarjal, pa naj padače udarci kamorkoli hočejo. Omenim le, da s tem člankom ni zadev g. grebinjski župnik Fl. Kramer, kjer ta ni pisec omenjenih osebosovražnih poročil. —

Gozdni mojster Manner.

* * *

Šolski štrajk v Selah. Piše se nam: 5 tednov traja že ta štrajk. Krajni šolski svet ne predlaga izkaze o šolskih zamudah c. k. okraju. šolsk. svetu. 4 meseci že niso šolske zamude urejene, čeprav bi se morala to v zmislu postavnih določb najmanje vsak mesec zgoditi. C. k. okrajni šolski svet zamore nemarni krajni šolski svet z globo prisiliti, da stori svojo dolžnost. Ali kjer je načelnik fajmošter Lenassi, se ničesar ne stori. Tako se zaraadi farških hujškacev postavo v blato tepta. Istotako je nastopal pred 4 leti prvaški fajmošter N. a g. Radovedni smo, koliko časa bode oblast tej protipostavnih hujškarij mirno nasproti stala. Ali sme res že vsak zognani hujškar na cesarske postave pljuvati? Ali smo na Srbskem? Opaziramo oblast na veliko škodo, ki jo povzroča Lenassijeva agitacija. Ta »duhovnik« pač meni, da mu je vse dovoljeno. V srcu je ravno, kakor vsi politični popi, strupeni nasprotnik vsake šole splet ... Oblast, kje si?

Stekel pes je prišel na dan sv. Jožefa proti Spodnjem Drauburgu. Že pri »Mohrenhofu« je napadel več ljudi, ki so ga pa s kamenji prepadi. V trgu samem raztrgal je posestniku Vošič obleko, brez da bi ga ranil. Nadalje je napadel pred cerkvijo pevko Pavlo Zlatnik ter jo težko na nogi ugriznil. V smeri proti Lavamündu ugriznil je nekega učenca in baje že več drugih oseb. Orožniški stražmošter Jesse zasedoval je psa na kolesu. Ustrelil ga je z dvemi streli. Več oseb se je prepeljalo v Pasteurjevo bolnišnico na Dunaj. Razburjenje je veliko, ker se ne vede, koliko oseb in drugih psov je bilo ugriznjenih. Določila se je stroga pasja kontumaca.

Pazite na deco! V Unter-Göriachu padel je 2½ letni sinček zakonskih Sille v bajer in je utonil, predno da je prišla pomoč.

Otok zgorel. Dekla Marija Kuraš v občini Kirschentuer pustila je svojo 4 letno hčerkico samo. Otok je prišel k peči, obleka se je vnela in nesrečno dete je dobilo tako hude opeklbine, da je moralno umreti.

Ustrelil se je v Beljaku mestni stražnik Avgust Wipfler. Vzrok samomora je baje nesrečna ljubezen.

Veliki vlot. Posestniku Matija Wilscher v Feuchtentorfu ukradeli je tat obleke v vrednosti 80 K in 1400 K denarja. Sumijo delavca Vrečarja, ki je takoj po tativni pobegnil.

Tatvine. Posestniku Hainštu v Aichu ukradli so tatovi 150 kil okajenega mesa v vrednosti 300 kron.

Smrtna nezgoda. Čez stopnice je brizganje v piganosti delavec Franc Kaiser v Celovcu del. Čez par ur so ga najdli mrtvega v ležati.

Čudna smrt. Delavca Franc Šumoh Vidu n. Gl. je zob bolil. Vsled tega se je žganja, da bi zamogel spati. Ali množina je velika in žganje je reveža umorilo.

Zobna krēma

KALODON
Ustna voda

Kako se naj gnoji trtam umetnimi gnojili?

Kdor je lansko leto trtam ali pa drugje gnojumi gnojili, bo mislil, da je denar zanj kak morje vržen, kajti vsled suše je bila v obči prav sletina. Z mirno vestejo lahko rečemo, da oni denar izgubljen, ampak bo se letos obrestoval. Potrošena umetna gnojila, ki se vsled velike suše niso mogla v zemlji krojiti, ostanejo tako dolgo v zemlji ohranjena, da jih rastline ne povzijejo. Seveda se nekoliko odstranijo hranični snovi poizgubi, toda ta izguba ni takšna, da se mogel kdo kesati, da je rabil umetna gnojila.

Mnogokrat se že opazovalo, da gnojila v ugodnemu vremenu v prvem letu niso povoljno delovala, temveč se je pokazalo uspeh še v drugem letu. Še celo v tretjem letu se mora gnojenje poznami. Nekoliko se obrazni v zemlji kali in fosforova kislina, dve snovi vsled tega tudi najbolj dolgo učinkujeta: nistanovanje je dušik, ki ga damo zemlji s čilskim trom. S tem gnojilom moramo torej prav prevladati v ravnati. Nikdar naj se ne potrosi od tega, da vsa množina, ki bi se za to ali omo rabil, kaže pridejo kmalu po gnojenju ali pa tudi pozneje načilivi, tedaj se lahko pripeti, da se velika množina dragocenih hraničnih snovi odpali pa spere v globokih kamor korenine več ne segajo.

Vinska trta potrebuje jako mnogo dušika; da pa ne bomo zastonj trosili, bomo potrosili v treh žih in sicer prvič sredi aprila, drugič sredi maja in tretjič sredi junija. Tako se zabranijo velike izgube in dobijo s tem polagomo vso zahtevano hrano. Ako potrosi ves čilski soliter načenkat, tedaj ni mogoče, da bi rastline precej vsega zavzile, ampak ga skratiti počasi primerno po rasti. Če ni velikih načilivov, seveda ni izgube na dušiku. Bolje je seveda biti podcenjen, da dajati rastlinam dušik počasi, kolikor ga časa do časa lahko povzijejo.

Čilski soliter je izmed vseh umetnih gnojil najhitro učinkujč ter povpoveščuje posebno bujno in kraljito rast, kar navidez rastline ozivi ter jim modeli svežo leto, nato zeleno barvo. Ako ozimine slabu prezimijo, je najboljše sredstvo potrositi primerno množino čilskih solitr (približno 100 kg na 1 oral), da se zopet odprejo. Istotako se priporoča pomagati nekoliko s čilskim solitrom, kjer se je gnojilo prejšnjo leto z drugimi gnojili, posebno v tem slučaju, če ni bilo posebno dobitna uspeha. Takšno ravnanje se priporoča posebno pri tretjem letu. Kdor je ognojil lani s kalijevim soljem, Temaževo živo ali s superfosatom in s čilskim solitrom, naj do svojim trtam namesto domačega gnoja še približno 100 kg čilskega solitra na 1 oral, katerega naj trosi, ker je prej veden v gotovo je, da mu tega ne bo potrebljalo. Kdor nima do tega pravega zaupanja, naj napravi prej en majhen poskus in potem naj natanko opaži in razvoj trt.

Kako naj gnojim svoje trstike in deteljišča?

(Odgovarja dobro izkušeni kmetovalec.)

Neprijazna zima se je poslovila od nas, med božjo se odpira v našo razveselje in začne sva vsakem kotu oranje, branjanje in gnojenje, ker so del nekdaj na dnevnem redu pridnega kmetovalca, in drugo kakor tudi tretje to delovanje je neizogljivo potrebno in žalibog, da se znajdejo še taki, ki ne vse vseh treh naprav enako. Samoumevno je, da košček žetev ne prineseta povoljnih uspehov, ako se ni rastlostno — gnojilo.

Kmetovalce navadno pravi, da mu primanjkuje gnoja že za njegove njive in na tak način ostanejo točno njegovi travniki in deteljišča nepogojnena. Poleg se sliši, da svet v današnjih časih zelo napreduje in pridelamo labko obilnih pridelkov na naši zemlji, ki jih močjo umetnih gnojil. Najbolj razkrivani čas je jesen, čas za umetno gnojenje; da pa je tako gnojenje tudi spomladni dobrega pomena, pravim z lastnega večerja prepričanja. Gnojiti z umet. gnojili v spomladni je to zato tudi gnojila, ki se naglo razkrojijo in ta so kalijeva sol, superfosfat in čilski soliter, ter je pomniti, da ne sme nobeno teh treh gnojil izstatiti, hočemo imeti prave in povoljne uspehe. Za norma-

Vaše zdravje

dobite! Vaša slabost in bolečine izginjo, Vaše oči, živci, muskulini in žile bodo krepki. Vaše spanje zdravo, zopet se dobro počutite, ako rabite pravi Fellerjev fluid z. za »Elsafliud«. Poiskusni tučat 5 K franko. Izdelovalec samo apotekar E. V. Feller, Stubiča Elsafplatz štev. 241 (Hrastnik).